

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiæ Venusinæ, ac deinde Æsinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,

Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

In qua præter Supplementum Formularum Fori extrajudicialis, accesserunt quamplures Formulæ Fori contentiosi, necnon nonnullæ litteræ Pastorales non minùs utiles, quàm necessariæ gubernium Ecclesiasticum assumentibus, ab eodem Auctore annotationibus auctæ, sacræ paginæ oraculis, & Sacr. ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1707

Translationis Pensionis. Form. VII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62423](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-62423)

Amalphiana 18. Junii 1699. in responsione
ad Decimum confirmata auditis paribus
6. Februar. 1670.

2. Reservatio autem hujusmodi licen-
tiarum fieri non debet ab Ordinariis sub
pena nullitatis Contractus: quia cum
Rectores, & Officiales Ecclesiarum, &
locorum piorum, habeant liberam bono-
rum administrationem possunt in casibus
à jure non prohibitibus validè absque eo-
rum licentia contrahere, ut probant au-
toritates, & Decreta, quæ retuli tom. I.
iii. 5. annot. ad form. 15. n. 10. & seqq.
præter supra allegatas.

3. Et proinde talis pena esset imposta
contra dispositionem juris, adversus quam
Episcopus statuere non potest, cap. institu-
tionis 25. quest. 2. cap. quod super his de ma-
jor. & obed. & nullum produceret effec-
tum Piafec. prax. Episc. par. 2. cap. 2. art.
2. de Stat. ab Episc. faciend. nu. 2. & seqq.
Pac. Jord. lucubr. tom. 2. lib. 8. tit. 1. num. 49.
Sicque contra inobedientes, & licentiam
adhibere non curantes, aliis pœnis arbi-
trariis juxta facti, & contumaciae speciem
procedendum erit, prout dixi in loco mox
supra citato.

Translationis Pensionis.

FORMULA VII.

SUMMARIUM.

- 1 Translatio Pensionis fieri potest co-
ram Canonico Cathedralis.
- 2 Milites S. Petri, & omnes Cardi-
nales possunt sine exhibitione In-
dulti transferre Pensiones coram
Notario, & testibus.
- 3 Translatio Pensionis debet fieri in
Clericum.
- 4 Qui clericatum obtinuit non legitimè,
non est capax translationis.
- 5 Clericus legitimè promotus major se-
ptenrio, est capax Pensionis.
- 6 Translatio Pensionis non sit in manus
moriuas, neque sub conditione si
transferens moriatur.
- 7 Translatarius nullo precedente pacto
potest permittere quod transferens
potatur pensione.
- 8 Pensio reservata ab Episcopo, non

- poteſt in aliū transferri.
Episcopus quando, & quomodo possit
pensionem reservare ostenditur.
- 6 Translatio Pensionis est valida, etiamſi
non procedatur per viam extinctio-
nis, sed ſufficit facultas transferen-
di coram persona in dignitate con-
ſtituta.
  - 7 Transferens pensionem ultra medietati-
tem, translatio non eſt nulla, ſed
remanet vitiata in excessu.
Per translationem invalidam, non dici-
tur consumpta facultas transferendi.
  - 8 Facultas transferendi pensionem potest
exerceri per procuratorem dummodo
Translatarius ſit persona certa.
  - 9 Qui habent facultatem transferendi
Pensionem, potest illam transferre
in ſuum filium illegitimum.
  - 10 Pensio potest reduci, & extingui absque
Beneplacito Apostolico.
  - 11 Pensio reducta, ſeu extincta, cum pa-
cio, quod Pensionarius remaneat in
ſuo priſino jure caſu quo Titularis
promiſa non adimpleret, non potest
reviviscere, niſi interveniat aucto-
ritas Papæ.
  - 12 Pensio data in titulum pro recipiendis
ordinibus, vel alterius ministerit
Spiritualis, non potest redaci, nec
vendi ſine Beneplacito.
  - 13 Pensionarius, qui habet Indulſum reti-
nendi Pensionem, etiamſi non ince-
dat in habitu, & matrimonium con-
trabat, non censetur dispensatus ad
militiam, ad quam ſi tranſeat amittit
Pensionem.
  - 14 Pensionarius tranſferens per nutus, &
ſigna nulliter agit, quando in Indulſo
preſcribitur quod Translatarii
debeant nominari.
  - 15 Translatarius pro termini Pensionis
decurſis, & non ſolutis, potest, age-
re contra ſuccellorem in Beneficio con-
ſtituto de diligentiis factis contra An-
teceſſorem.
  - 16 Clericus Pensionarius, non gaudet pri-
vilegio fori niſi incedat in habitu,
& tonsura.
  - 17 Pensio tranſlata eſt eadem pensio cum
prima, & tranſit in Translatarios
cum eiusdem privilegiis.

M 2 Coram

Coram N.N. uti Persona in Dignitate Ecclesiastica constituta, & ad omnia, & singula infra scripta assumpta, & pro Exequutore electa, meque Notario publico, testiumque infra scriptorum praesentia, presens, & personaliter constitutus N. mihi Notario, & testibus, ac supradicto N. Exequutore bene cognitus, afferuit sibi tanquam Conclavistę (sive Mili i S. Petri, vel S. Pauli &c.) fuisse ab N. Papa N. concessum Indultum, ut quicunque loci Ordinarius, vel Canonicus Cathedralis Ecclesie, aut persona in dignitate Ecclesiastica constituta, tam in Romana Curia, quam extram ad id per eum coram Notario, & testibus fide dignis, eligendus, vel eligenda, quacunque pensiones annuas libi super quibuscumque fructibus, & obventionibus universis quaruncumque Mensarum Episcopali, Archiepiscopali, & Abbatialium, Dignitatum, Canonicatum, & Praebendarum, ceterorumque Beneficiorum reservatas, translatas, seu reservandas, & transferendas, etiam si semel, vel plures translate fuerint, usque ad Summam .... Ducatorum auri de Camera in toto, vel in parte, ac in una, seu pluribus vicibus, ac etiam in mortis articulo cassare, & extinguere, ac postquam cassatae, & extinctae fuerint, alias similes pensiones annuas ad summam praefatam .... Ducatorum supere eidem fructibus, &c. uni, vel pluribus aliis personis Ecclesiasticis per eum nominandis, vel etiam Clericali Caractere nondum insignitis cum clausula tamen extunc, & postquam dicto charactere rite insigniti fuerint seu alias pensionum hujusmodi capacibus, etiam quacunque Beneficia Ecclesiastica obtinentibus eis quoad vixerint, vel eorum legitimis Procuratoribus ad id ab eis speciale mandatum habentibus, eidem modo, & forma quibus eidem N. Conclavistę reservatae, translatae, seu reservati, & translateram, etiam absque consensu mensas, & Beneficia hujusmodi obtinentium integrę persolvendas, &c. usque ad dictam summam, & quantitatem, reservare, constitue, condere, & assignare possit, ac sub certis modis, & forma in eodem Indulso, seu Privilegio Conclavistarum expressis sub datum Romae ....

Et quod successivè per N. vigore .... fuerit sibi translatata una pensio, seu rata Pensionis annuae, scutorum monetae Romane ... super Mensæ Episcopalis N. fructibus (seu Parochiæ) nunc per N. possessæ, & ab eodem, & successoribus Praesulibus persolvenda annis singulis duabus æquilibus solutionibus, una videlicet in Domini Nostri Jesu Christi; & alia in S. Jo. Baptistæ Nativitatibus, & sic de termino in terminum, ac de anno in annum modo, & forma expressis in literis Apostoliciis reservationis factæ à Papa N. favore prædicti N. transferentis sub datum Romæ .... seu, &c. ad quas &c. prout ex Instrumento translationis rogato per N. Notarium publicum N. sub die .... ad quod &c.

Volens propterea dictus N. uti dicto Indulso transferendi (quod in authenticam, & legalem formam, una cum Instrumento Translationis prædicti in mei, & testium infra scriptorum praesentia, præfato N. Exequutore electo rellitter, & cum effectu exhibuit, & presentavit ad effectum infra scriptum, animo tamen illa rehabendi &c. dimissa Copia) & transferre ad formam illius; nec non Constitut. S. M. Innoc. XI. super translationibus Pensionum editæ, nempe pro medietate illarum. Ideò sponte omni &c. consentit, suumque liberum consensum dedit, dat, præstat in manibus ejusdem N. uti personæ in Dignitate Ecclesiastica constitutæ, & ad id specialiter assumpæ, & electæ, ut ex Pensione scuto-

scutorum ... ut præfertur sibi translata (seu reservata) super fructibus Mensæ Episcopalis N. seu Parochiæ rata scutorum ... Monetæ Romanæ cassetur , & extinguitur , firma tamen remanente rata non cassata , nec extinguita ad ejus favorem , & ad effectum tamen , ut incontinenti alias novas Pensiones dictus N. Exequitor validè reserret , nempe unam pro summa scutorum ... monetæ Romanæ ad favorem N. & aliam scutorum .... similius favore N. servata forma Indulti , & omni alio meliori modo , jure , via , forma , & causa , quibus melius , validius , & efficacius potest , & debet .

Qui D. N. uti persona in Dignitate Ecclesiastica constituta , & per d. N. Exequitor electus , visis , lectis , & bene consideratis d. Indulso Conclavistarum , & Instrumento translationis , omni meliori modo , jure , via , & forma quibus melius , validius , & efficacius potuit , & debuit , admisso , & recepto priùs consensu ejusdem N. prout illum admisit , & recepit de praesenti , Pensiones scutorum ..... super fructibus mensæ Episcopalis N. ratam scutorum .... monetæ prædictæ cassavit . Et extinxit , itaut de cætero modernus , & pro tempore existentes Episcopi N. pro rata sic cassata prædicto N. solvere non teneantur eundem Episcopum , & Praefules successores , seu Administratores ob non solutionem ratæ sic cassatæ aliquas censuras , & pœnas de cætero minime incurrere posse decrevit .

Et incontinenti , & successivè alias Pensiones annuas , nempè unam scutorum ... ad favorem N. & aliam scutorum .... Monetæ Romanæ ad favorem N. super dictæ Mensæ Episcopalis N. & annexorum quibuscumque fructibus , obventionibus , emolumentis universis certis , & incertis in quacumque re consistentibus undecunque , quomodocunque , & qualitercunque provenientibus præsentibus , & futuris , etiam si aliae Pensiones annuæ aliis personis reservatae existerent , & pluries translatae essent , eisdem N. & N. & eorum cuilibet quoad vixerint , & quilibet eorum respectivè vixerit , juxta tenorem dicti Indulti , & illius formam , ac alias cum omnibus exemptionibus , & privilegiis , Decretis , clausulis cautionibus , vinculis , obligationibus , & cauthelis in indulso , ac literis Apostolicis reservationis , & facultatis respectivè transferendi contentis , & expressis , intégrè per modernum , & pro tempore existentes Episcopos successores in loco , ac terminis , ut supra expressis respectivè persolvendas , Apostolica auctoritate , & vigore Indulti hujusmodi , ac omni alio meliori modo , reservavit , constituit , & assignavit , reservat , & assignat : mandans moderno , & pro tempore existenti N. Praefuli , seu Administratori , aliisque quibuscumque ad quos spectat , seu spectabit quomodolibet in futurum , etiam sub sententiis , censuris , & pœnis in eisdem literis Apostolicis reservationis Pensionis hujusmodi contentis , quatenus eisdem N. & N. licet absentibus me Notario pro eis &c. & cuilibet eorum pro sua rata respectivè , Pensiones sic eis reservatas in suis debitibz terminis , & temporibus persolvere teneantur , & debeant non obstantibus &c.

Super quibus omnibus , & singulis , idem N. Iudex , & Exequitor sic ut supra electus , & assumptus pro Tribunal Sedens & causa cognita suam suæque Dignitatis Ecclesiasticæ auctoritatem unà cum Decreto interposuit , supplendo omni meliori modo rogans &c.

Actum in ..... præsentibus N. & N. testibus &c.

Et ego N. Not. public. &c.

Monacelli Form. Pars II.

M 3

ADNO-

ADNOTATIONES.

1. IN DIGNITATE ECCLESIASTICA CONSTITUTA.

Cessante facultate exequitio Indulti translationis peti non potest coram aliis quam coram constitutis in dignitate Ecclesiastica: id est non solum coram Episcopis, aut aliis Dignitatibus; sed etiam coram Canoniciis Cathedralium, qui quoad hoc dicuntur in Dignitate constituti, ut in his terminis doceat Gratian. *dilecti. 551. n. 18.* & Tondut. *de pens. cap. 28. n. 30.*

2. Privilegium autem transferendi Pensiones etiam sine exhibitione Indulti coram solo Notario, & testibus, habent milites S. Petri, ut ibidem testatur Tondut. *num. 31.* nec non Cardinales, in quorum Indulso quod refert Cardin. de Luca *post tract. de Pens. leguntur haec præcisa verba -- Seu si tibi magis placuerit, & ita volueris, etiam presentibus litteris non exhibitis, vel presentatis, pensionem seu pensionis pro summa, & quantitate &c. in unam, vel plures personas, & alias saltē charactere clericali insignitas, &c. quandocumque tibi placuerit, etiam in moris articulo nominandas, etiam coram solo Notario, & testibus &c. transferre possit, concedimus, & indulgemus &c.* In islorum inquam, & aliorum qui eodem privilegio potiuntur translationibus non requiritur ostensio facultatis trasferendi; quia Notarius non adhibetur ut auctoritatem interponat, sed dumtaxat ad probationem.

3. SEU ALIAS HUJUSMODI PENSIONUM CAPACIBUS. Necesse est ut translarius fit Clericus tempore translationis, ut dixit Rot. coram Greg. *dec. 18. n. 5.* nisi adsit in Indulso clausula de qua fit mentio in formula, id est si fuerit dictum ex tunc & nam tunc sufficeret quod post translationem Clericus factus fuerit, ut ex auctoritate Rota *dec. 539. par. 5. rec. advertit Tondut. de pens. cap. 31. n. 1.* ubi dicit hoc totum procedere, & verum esse quando Clericatus legitime, & ritè collatus fuit, & id est qui à non proprio Episcopo, & sine Dimissoriis Clericatum obtinuit, non sit capax transla-

tionis, & concordat Garc. *de benef. par. 1. cap. 5. n. 144.* valde autem, & licet caro Clericali insignitus, erit capax quamvis sit minor 14. annorum, dummodo sit major septennio Ricc. *in prax. par. 1. resol. 378. n. 2.* secund. *impref. Venet. 1674.* Gavant. *manual. Episc. verb. Pens. 7. S. C. ciliit. Nullius 24. Martii 1627. lib. 15. decr. pag. 128.*

4. Translatio Pensionis non fit in Ecclesiis, & manus mortuas: quia iste actus importat solum mutationem personæ quæ subiectæ morti: unde cum Ecclesiis, Collegiis, aliaque loca Pia nunquam moriantur, id est non dicuntur capaces translationis: etiam si translatio fieret fiducialiter in personam capacem ad communum locorum incapacium ut latè probat Card. de Luc. *de pens. disc. 66. n. 10.* & seqq. Neque potest fieri sub conditione si transferens moreretur ex infirmitate presenti: vel cum reservatione seu pacto illam exigendi quoad vixerit: si enim ita fieret translatio esset nulla, Garc. *de benef. par. 1. c. 5. n. 54.* & 55. Paris. *de confid. quæst. 23. n. 49.* Card. de Luc. *de pens. disc. 64. n. 2.* Lotter. *dere benef. lib. 1. quef. 40. n. 19.* & 20. Non prohibetur tamen translarius nullo accidente pacto ex gratuidine pati ut transferens potiatur pensione, ut ex Rot. apud Greg. *dec. 238. n. 8.* apud Pen. *dec. 56.* Garc. *d. par. 1. c. 5. n. 52.* Tondut. *de pens. cap. 26. n. 4.* firmat Card. de Luc. *de pens. disc. 65. n. 6.*

5. IN LITTERIS APOSTOLICIS. Si enim ageret de Pensione reservata ab Episcopo non posset transferi, nisi causa extinctionis litis, & pro bono pacis esset imposita: quia Pensio auctoritate ordinaria reservata non transit in successorem in Beneficio, qui reservacioni non consensit Leo *ibid. for. Eccl. part. 2. cap. 7. de pens. num. 32.* cum rati. seqq. Gratian. *disc. 617. n. 13.* & seqq. Cum enim hujusmodi Pensiones, quæ ab Episcopis reservantur, non nisi pro utilitate Ecclesiæ, vel substantiatione aliquis pauperis Scholaris, (ex cuius industria, & labore utilitas Ecclesiæ speratur) ad mensuram necessitatis, & tanquam per speciem eleemosinæ imponantur, ut communiter tradunt Garc. *d. par.*

d. part. I. cap. 5. num. 296. Gonzal. ad regul. 8. glos. § 5. num. 27. Barbos. de offic. Episcop. allegat. 85. num. 11. Tondut. de pens. quæst. 1. num. 5. & seqq. Card. de Luc. de pens. disc. 50. num. 3. Rot. coram Dunoz Jun. dec. 208. num. 11. & 50. sequitur quod non possint transferri in alios, quorum favore Episcopus de jure reservare non potuisset, Leo ubi supra num. 36.

6. *CASSAVIT, ET EXTINXIT.* Hic est notandum, quod si exequitor vel per incuriam propriam, vel Notarii, in actu translationis non procederet per viam cassationis antiquæ, & reservationis novæ Pensionis: adhuc translatio esset valida, quoties transferens declaravat se velle transferre ad formam Indulti: nam tunc virtualiter censetur antiquior Pensio extincta, & alia de novo reservata ad formam Indulti ut in terminis tenuit Rot. coram Cerro dec. 651. n. 2. Ut enim translatio Pensionis sit valida, sufficit exhibere facultatem transferendi habita relatione ad reservationem illius, & quod sit facta ad favorem personæ capacis coram persona in Dignitate Ecclesiastica constituta ut dixit Rot. coram eod. dec. 628. num. 9. & 10. forma autem servanda cassationis, & novæ reservationis non est conditonalis; sed modalis, quæ si non servetur vitiat, sed non vitiat; cum per liberum consensum præstitum coram exequitore, Notario, & testibus, & admissum censeatur per æquipollens inducta perfecta translatio Rot. dict. decif. 651. num. 2. coram Cerro, & coram Dunozzet. Jun. decif. 32. num. 5. & seqq. & in puncto coram Cocc. decif. 1754. n. 15. & seq. Card. de Luc. de pens. disc. 58. num. 6. & 7. præsentim accidente clausula omni meliori modo, & clarè ac magistraliter Lotter. de re Benefic. lib. I. quæst. 40. à num. 45. ad 50.

7. Item, quod translatio pensionis ab habitibus Indultum, fieri non potest nisi pro medietate juxta Constitutionem mox referendam Innocentii XI. quam quoque retulit Cardin. de Luc. post tract. de Pens. secundam impressionem Venetam anno 1698. (apud quem, ibidem, tam hujus Constitutionis quam alterius ejusdem Pontificis super statu-

tariis successionibus emanatæ, & quam per extensum dedi tom. I. in Appendix pag. 332. videnda sunt commentaria.) Unde si Indultarius Pensionem, seu Pensiones transferret ultrà medietatem, & summa permissam translatio non esset nulla, sed solum remaneret vitiata in excessu: quia cum sit materia dividua utile per inutile non vitiatur Lotter. ubi supra num. 74. Tondut. de pens. cap. 23. num. 14. Card. de Luc. de Pens. disc. 66. n. 6. Add. ad Burat. decis. 12. litt. F. sicuti per translationem invalidam non remanet consumpta facultas transferendi Garc. de Benefic. part. I. cap. 5. num. 249.

8. Item, quod hæc facultas transferendi exerceri potest etiam per Procuratorem Indultarii, ut docet Garc. de Benefic. part. I. cap. 5. num. 246. ubi ampliat ut locum habeat conclusio etiam in Indulso dicatus -- *tibi concedimus -- vel per te eligendas*, & Garc. sequitur Tondut. de pens. cap. 29. n. 5. & 6. hoc tamen intellige, dummodo persona, seu personæ in quam, vel quas, est Pensio per Procuratorem transferenda sit certa, seu certæ: nam aliæ Procurator hunc actum explere non posset, quia facultas nominandi competens ex gratia Principis tanquam personalissima non potest explicari per alium, prout in terminis translationis Pensionis, dictam conclusionem limitando, & declarando respondit Rot. coram Dunozzet. Jun. decis. 208. num. 2. 50. 53. 62. & per tot. Cum enim (ut bene advertit Rot. ibi num. 11. 49. & 50.) capacitas Pensionis non deducatur de jure ex solo clericatu, sed ex aliis piis, & rationabilibus causis ministerium Indultario commissum censetur industriale, quod proinde alteri non potest committi.

9. Item quod habent facultatem transferendi pensionem potest illam transferre in suum filium illegitimum, ut tenet Paris. de resign. Benefic. lib. 7. qu. 4. num. 22. & 23. Gonzal. ad regul. 8. cancell. glos. §. 5. num. 22. & 23. Barbos. alleg. 65. num. 27. & supra Concil. sess. 25. de refor. cap. 15. n. 34. Rot. coram. Zarat. dec. 33. num. 19.

10. Item, quod cum pensio confi-

M 4 de-

deretur tanquam quid temporale, & separatum à titulo Beneficii ; qui non habet Indultum transferendi potest illum in tocum , vel in partem cassare , & ad minorem summam reducere , seu ad vitæ commoditatem cedere , & alienare absque Beneplacito Apostolico Rot. coram Buratt. decis. 469. & decis. 528. urobiique num. 1. Lotter. de re Benef. lib. 3. quæst. 29. num. 86. & seqq. Tondut. de pens. cap. 17. num. 25. & seqq. Card. de Luc. de Pensio. disc. 68. num. 6. & de regal. disc. 37. sub num. 9. in fin. Sac. Congr. Concilii in Nullius 27. Maii 1645. lib. 17. deer. pag. 480. nisi tamen fieret pactum quod diminutio sit nulla , & Pensionarius remaneat in suo pristino jure , casu quo non adimplerentur promissiones factæ per titularem; tunc enim non possit Pensio semel extincta reviviscere , nisi interveniat auctoritas Papæ , ut habetur in dec. Buratt. supra allegatis . Vel Pensio esset data in titulum Beneficii , puta pro fuscipendiis Ordinibus Sacris , vel alterius ministerii Spiritualis: tali enim casu , nec redimi , nec vendi potest sine auctoritate Apostolica Tondut. loco cit. n. 32. Lotter. n. 89.

11. Item , quod si alicui detur Indultum retinendi Pensionem etiam si non incedat in habitu , & tonsura Clericali , vel Matrimonium contrahat : si Indultarius transeat ad armatam militiam , non poterit amplius Pensionem exigere ex quo dispensatus à gestatione habitus Clericalis , & ad matrimonium , non censetur dispensatus in sœvis per regulam , quod dispensationes tanquam odiosæ strictè intelligentur : nec potest talis dispensatio supplere defectum provenientem ex militia , quæ est in diversa specie impedimenti , nempe illius per quod exercetur , seu exerceri possunt sœva , unde indiget sua speciali dispensatione , aliàs statim atque efficitur miles Beneficium , & Pensiones amittit ut in puncto tenuit Rot. coram Cels. dec. 69. num. 16. & 17. ubi ampliat num. 22. locum habere etiamsi re integra antequam sœva exerceat militiam deserat , & primævum statum reassumat , & ita respondit quoque Congregatio Concilii in Nicien. 19. Decembbris 1648. lib. 18.

pag. 563. Et in terminis Beneficii in Fl. mania 13. Januarii 1618. in qua Clericus habitu Clericali deposito sumpsit arma , accepit stipendium , processit ad bellum ; sed nunquam pugnavit , & Beneficium erat juripatronatus , lib. 58. pag. 37.

12. Et tandem , quod licet facultas transferendi Pensiones non dicatur odio sa faltem odio irrationali juxta opinionem Rot. coram Duran. dec. 67. quam sequitur Tondut. de Pens. cap. 31. num. 34. & Rot. post eundem decis. 86. num. 8. repp. titia coram Dunozz. Jun. dec. 768. num. 17. nihilominus , quando in Indulto præbitur , quod persona , seu persona in quam , seu quas trasferendæ sunt , debeant per transferentem nominari : illius favor non extenditur ut possint nominari per mutus , & signia : nam si per infirmum , qui loqui non posset translatio per mutus , & per signa fieret non substineretur , quia non diceretur servata forma in Indulto præscripta , ut respondit Rot. coram Peutinger. dec. 363. & decis. 409. per 10. quam sequuta est coram Cels. decis. 378. num. 1. 3. & 4.

13. Data autem validitate translationis , an translatarius possit agere pro terminis pensionis recursis , & non folitus contra Successorem in Beneficio : respondetur , quod sic , constito de diligentis factis à Pensionario contra Titularem Antecessorem pro illis excludendis (est enim actio sublidiaria) que clare probari debent , & quod fuerint absolutæ , & perfectæ : & dummodo Successori congrua remaneat , que in primis , & ante omnia deduci debet , Lotter. de re benefic. lib. 1. quæst. 39. à num. 108. ad num. 150. Rot. coram Grigg. decis. 507. num. 5. ubi Adden. num. 7. & coram Buratt. decis. 448. num. 9. ibique plene Adden. num. 10. & sequentibus , ubi quod successor haber regressum contra hæredes Antecessoris , vel alios , qui fructus perceperunt.

14. Illud quoque est notandum , quod Clericus Pensionarius non gaudet privilegio fori , nisi deferat habitum , & tonsuram Sacr. Congregat. Concilii 6. Junii 1622. in qua fuit dictum , quod dia-

*Sanctissimus rescribendum statuit, lib. 12. pag. 94. & licet non me lateat Sperell. dec. 66. num. 34. & seqq. contrariam Sententiam substinere, adhuc magis placet auctoritas Sacr. Congreg. cui interpretatio Concilii (quod de pensionario non loquitur) est reservata: & hoc Decretum affertur etiam à Barboſ. de Offic. Episcop. alleg. 57. num. 151. (sub diverso tamen die) ubi testatur vi-
disse originale.*

15. CUM OMNIBUS EXEMPTIONIBUS, ET PRIVILEGIIS ETC. Per hanc expressionem datur intelligi, quod cum pensio translata revera sit eadem pensio cum prima, & nihil differat à reservata Card. de Luca de pens. ad Conf. lit. Innoc. XI. c. 15. n. 1. & extincio, quæ fit ab Exequatore in actu translationis sit

*potius mutatio personæ, & vitæ transfe-
rentis in personam, & vitam translatarii, quam propriè extincio juxta constantem opinionem Rotæ coram Buratt. dec. 638. num. 3. coram Merlin. dec. 243. n. 12. & 23. coram Dunozz. Jun. dec. 768. num. 17. 18. & 19. & coram Cerr. dec. 628. num. 5. exemptiones ab oneribus, & privilegia concessa pensio-
ni reservatae, transeunt in translatarium, qui utitur eodem jure, & privilegio, prout utebatur transferens Rota dec. 122. nu. 10. par. 2. rec. Lotter. de re benef. part. 1. q. 40. nu. 346. sicuti etiam illius favore vigent, & intactæ remanent obligationes factæ, & fidejussiones datae in pensionis reservatio-
ne Add. ad Gregor. dec. 445. num. 9. Add. ad Buratt. d. dec. 638. num. 13. Tondut. de pension. cap. 30. num. 32.*

CONSTITUTIO

*Ut nemini liceat pensiones, vel fructus Ecclesiasticos transferre,
ultra illorum medietatem.*

INNOCENTIUS PP. XI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. I. Circumspecta Sedis Apostolice providentia Christi fidelium commo-
dis jugiter invigilans, ea, quæ alias pro Ecclesiarum, & Beneficiorum Ecclesiasticorum exoneratione optimo quidem constituta fuere
consilio, si optatus inde effectus minimè proveniat, sed gravia potius
exoriantur incommoda, in melius commutare, atque reformare stude-
ret, sicuti magistra rerum experientia faciendum suadet, ac æqui, bo-
nique ratio, necnon Ecclesiarum, & beneficiorum ipsorum utilitas, &
Christi fidelium pax, & tranquillitas noscuntur postulare.

§. II. Cum itaque diuidum fel. rec. Urbanus PP. VIII. prædecessor noster om-
nes, & singulas facultate, indulta, & privilegia transferendi quacumque
pensiones annuas super Patriarchalium, Metropolitanarum, Cathedra-
lium, & Abbatialium mensarum, & quorumvis Ecclesiasticorum, tam sæ-
cularium, quam regularium beneficiorum, quomodocumque qualificato-
rum, fructibus, tam certis, quam incertis, ac etiam distributionibus quoti-
dianis reservatas, quæ tamen per extractionem integrarum pensionum
hujusmodi ab ipsis translatariis factam, realem, & actualem effectum for-
tita non essent, pro summa, quæ medietatem veri anni valoris fructuum
mensæ, seu beneficii, super quibus pensio transferenda, seu translata re-
servata reperiatur, excederet, quibusvis personis, etiam Abbatiali, Epi-
sco-

scopali, Archiepiscopali, Patriarchali, vel alia quavis dignitate, etiam Cardinalatus honore fulgentibus, sive etiam ad favorem quorūcumque locorum piorum, & Collegiorum; quovis intuitu, & consideratione, etiam motu proprio, ac ex certa scientia, & de Apostolice potestate plenitudine, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, tam per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores suos, quam ipsum Urbanum prædecessorem concessa, eatenus revocaverit, cassaverit, & annullaverit, ac viribus, & effectu evacuaverit, ita tamen, ut facultates transferendi pensiones hujusmodi pro ea parte, quæ medietatem fructuum, etiam incertorum vel distributionum, quatenus super illis essent impositæ, non excederet, firmæ, & illæsa remanerent: Et insuper voluerit, & ordinaverit, eos, qui prætextu excessus medietatis fructuum, seu distributionum, hujusmodi partem pensionum translatarum solvere recusarent, ad excessum ipsum probandum teneri nec interim istius dispositionis prætextu processum executivum, aut solutionem integræ pensionis, quatenus alias locus esset impediti, aut retardari debere, & alias, prout in ejusdem Urbani prædecessoris Constitutione desuper edita, & in Cancellaria Apostolica anno Incarnationis Dominicæ M. DC. XXIV. die xxiv. Januarii publicata, cuius tenorem præsentibus pro plene, & sufficienter expresso, & inserto haberi volumus, uberioris continetur.

§. III. Verùm quotidiano experimento compertum sit, prænarratam Constitutionis hujusmodi dispositionem Ecclesiis, & beneficiis, pensionum hujusmodi onere gravatis, illasque obtinentibus, qui excessum medietatis fructuum iisdem pensionibus gravatorum probare, & interea donec rejudicatae effectum desuper obtinuerint, pensiones ipsas solvere tenentur; prorum esse proficiam, & è converso tam transferentibus, quam translatis pensionum hujusmodi non modicum adserre incommodum; illis quidem quod propter ignorantiam tūm veri valoris anni fructuum, & distributionum; tūm quantitatis aliarum pensionum desuper reservatarum, frequentissimè, ac ferè semper dubii sint, & incerti, quas pensiones transferre possint; his verò quòd lites super pensionibus in eos translati, quas Ecclesiatur, & beneficiorum hujusmodi possessores, sub prætextu excessus prædicti impugnant, sustinere, & prosequi cogantur: itaut ejusmodi litibus discutiendis, decidendis Tribunalia assidue fatigentur, partes vero erumnosis dispendiis prægraventur.

§. IV. Hinc est quòd nos litibus, & dispendiis hujusmodi ansam prædere, ac tam Ecclesiarum, & beneficiorum prædictorum exonerationi, quam illas, & illi obtinentium necnon eorum, quibus ejusmodi facultates transferendi pensiones in hac S. Sede concessæ sunt, & in posterum concedentur, ac illorum in quos pensiones ipsæ transferentur, communitati, securitati, & indemnitatì, quantum Nobis ex alto conceditur, providere cupientes, ac quorūcumque privilegiorum, indultorum, & facultatum transferendi pensiones hujusmodi, seu illarum loco fructus, redditus, & proventus Ecclesiasticos reservatos, & reservandos, quibusvis personis, cujuscumque status, gradus, ordinis, præminentia, & dignitatis existentibus, etiam Cardinalatus honore fulgentibus, seu alias

alias specifica , & individua mentione , & expressione dignis etiam motu proprio , ac de Apostolicæ potestatis plenitudine , ac cum quibusvis clausulis , derogationibus , & decretis per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros , ac etiam per Nos , & Sedem prædictam haec tenus quomodolibet concessorum , litterarumque Apostolicarum , tam sub plumbō , quam in simili forma Brevis , Cedulaarum motus proprii de super expeditarum , & Chirographorum cuiusvis Romani Pontificis manus subscriptorum tenores , etiam veriores , & datas aliaque omnia , & singula , etiam speciale , & individuam mentionem , & expressionem requirentia , præsentibus pariter pro plenè , & sufficienter expressis , & insertis , exactissimè , & accuratissimè specificatis habentes ; Motu proprio , non ad cuiusquam Nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam , sed ex certa scientia , & matura deliberatione nostra , deque Apostolicæ potestatis plenitudine , ut de cetero omnes , & singuli ; etiam S.R.E. Cardinales , seu quavis alia præminentia , & dignitate prædicti , & alias quomodolibet qualificati , seu specificam , & individuam mentionem requirentes , quibus ejusmodi indulta , privilegia , & facultates transferendi pensiones annuas de super fructibus , & redditibus , proventibus , juribus , obventionibus , & emolumentis undecumque provenientibus , & in quibuscumque rebus consistentibus , ac distributionibus , etiam quotidianis , & manualibus , & Patriarchalium , Metropolitanarum , Cathedralium , Abbatialium , aliarumque mensarum , ac dignitatum , etiam majorum , & principalium , personatum , officiorum , præpositurarum , præpositatum , Canonicatum , & præbendarum , aliorumque quorumlibet cum cura , & sine cura , sæcularium , & cuiusvis Ordinis , Congregationis , & Instituti regularium beneficiorum reservatas , seu illarum loco fructus , redditus , & proventus hujusmodi reservatos , sive per viam cessationis , & novæ reservationis , sive simplicis translationis , seu alias quomodolibet haec tenus à Sede Apostolica concessæ sunt , & in futurum tam per Nos , quam per Romanos Pontifices Successores nostros , & Sedem prædictam concedentur , eorundem privilegiorum , indultorum , & facultatum vigore dimidiam dumtaxat , seu dimidia minorem partem ipsarum pensionum , seu fructuum , reddituum , & proventuum illarum loco reservatorum hujusmodi , quas , & quos vigore primæ reservationis , seu in eos factæ translationis de præsenti percipiunt , & pro tempore percipient , seu legitimè percipere possunt , & poterunt respectivè , transferre valeant , ita tamen ut ejusmodi translationes , si seryata cæteroqui dictorum privilegiorum , indultorum , & facultatum , ac præsertim quoad quantitatem pensionum & fructuum transferendorum in eis expressam , formam , & dispositionem factæ fuerint , tametsi fructus , redditus , proventus , iuria , obventiones , & emolumenta , ac distributiones , etiam quotidianæ , & manuales mensarum , aliorumque beneficiorum hujusmodi pensionum , & fructuum reservatorum oneribus ultrà eorum medietatem adhuc gravata remainerent nihilominus validæ , firmæ , & efficaces existant ; nec ex capite excessus medietatis fructuum , aliorumque prædictorum , in vim prædictæ Constitutionis Urbani prædecessoris , quam hac in

in parte quoad futuras translationes nullius roboris , & momenti fore decernimus , ullo modo impugnari possint , tenore præsentis perpetuò statuimus , & ordinamus .

§. V. Decernentes easdem præsentes litteras , & in eis contenta quæcumque , etiam ex eo , quòd præfati ; & alii quilibet , etiam specifica , & individua mentione digni , ac Cardinalatus honore fulgentes , in præmissis interesse habentes , seu habere quomodolibet prætendentes illis non consenserint , nec ad ea vocati , & auditи , seu causæ , propter quas ipse præsentes emanarint , adductæ , specificatæ , & justificatae non fuerint , aut ex alia qualibet , etiam quantumvis juridica , pia , & privilegiata causa , colore , prætextu , & capite , etiam in Corpore Juris clauso , etiam enormis , enormissimæ , & totalis lœsionis , nullo unquam tempore de subversionis , vel obreptionis vitio , aut intentionis nostræ seu interesse habentium consensus , aliovè quolibet etiam quantumvis magno & substanciali , ac incogitato , & inexcogitabili , individuali expressione in re quæ dæcūt , notari , impugnari , infringi , retractari in controversiam vocari , seu ad terminos juris reduci , aut adversus illas aperitionis oris , restitutionis in integrum aliudve quodcumque juris , facti , vel gratis medium intentari , vel impetrari , aut impetrato , seu etiam motu scientia , & potestatis plenitudine paribus concessio , vel emanato quæciam in judicio , vel extrâ illud uti , seu se juvare ullo modo posse , sed eadem præsentes litteras semper firmas , validas , & efficaces existere , & fore , suosque plenarios , & integros effectus fortiri , & obtinere ; ac illis , ad quos spectat , & pro tempore quandocumque spectabit , & in omnibus , & per omnia plenissimè suffragari , & ab eis respœctivè inviolabiliter , & inconcusse observari ; sicutque , & non aliter in præmissis censeri , atque ita per quo cumque Judices ordinarios , & delegatos , etiam cauilarum Palatii Apostolici Auditores , ac S. R. E. Cardinales , etiam de latere Legatos , & Apostolicæ Sedis prædictæ Nuncios , aliosvè quoslibet quacumque præminentia , & potestate fungentes , & functuros , sublata eis , & eorum cuiilibet quavis aliter judicandi , & interpretandi facultate , & auctoritate , judicari , & definiri debere , ac irritum , & inane , si fecis super his à quo quam , quavis auctoritate , scienter , vel ignoranter contigerit attentari .

§. VI. Non obstantibus facultatibus , privilegiis , indultis , aliisque præmissis , ac de jure quæsito non tollendo , & quòd Cardinales prædicti sub regulis , & Constitutionibus faciendis non comprehendantur , ceteraque nostri , & Cancellariæ Apostolicæ regulis , hecnon prædicta Urbani prædecessoris , aliisque Apostolicis , ac in Universalibus , Provincialibus que Conciliis editis generalibus , vel specialibus Constitutionibus , & ordinationibus , ac quibusvis , etiam juramento , confirmatione Apostolica , vel quavis firmitate alia roboratis statutis , stylis , usibus , & consuetudinibus , etiam immemorabilibus , privilegiis quoque , indultis , & litteris Apostolicis præfatis , aliisvè personis , & Collegiis quibuslibet , sub quibuscumque verborum tenoribus , & formis , ac cum quibusvis , etiam derogatoriorum derogatoriis , aliisque efficacioribus , efficacissimis , & insolutis clau-

clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, etiam motu, & scientia, & protestatis plenitudine paribus, ac etiam consistorialiter, & alias quomodolibet in contrarium præmissorum concessis, ac pluries, & quantiscumque vicibus iteratis, confirmatis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissa, & forma in illis tradita observata exprimerentur, & infererentur, præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expressè derogamus, ac plenissimè, & amplissimè derogatum esse volumus, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. VII. Ut autem præsentes literæ omnibus facilius innotescunt, volumus illas, seu earum exempla ad valvas Basilicae Principis Apostolorum, ac Cancelleriae Apostolice, & in Acre Campi Flore de Urbe publicari, & affigi, sive publicatas omnes, & singulos, quos concernunt, perinde afficere, ac si unicuique illorum personaliter intimatè fuissent; Ipsarum vero præsentium litterarum transumptis seu exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eamdem prorsus fidem tam in judicio, quam extra illud ubicumque locorum haberi, quæ haberetur ipsis præsentibus, si forent exhibiti, vel ostense. Datum Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die 7. Febr. M. DCLXXVIII. Pontificatus nostri anno secundo.

I. G. Slusius.

Edicti Convocationis Congregationum Confraternitatum.

FORMULA VIII.

SUMMARIUM.

- 1 Episcopus non potest se ingerere in administratione bonorum Confraternitatum.
- Episcopus confirmat Administratores Confraternitatum, & exigit computa ab eis, & juramentum de fideliter administrando.
- 2 Confratres vota dare debent collegiatively, alias nulliter agunt.
- 3 Frater pro fratre non est legitimus testis quamvis sit frater sobrinus. Consanguinei non sunt admittendi ad suffragium ferendum in Congregationibus, ubi agitur de interesse Consanguineorum in primo & secundo gradu.

- 4 Dolus, fraus, & malitia, sunt delicta Synonima, in quibus cadit pena stellionatus.
- Culpa æquiparatur dolo, ubi non agitur de infligenda pena corporali.
- 5 Episcopus debet curare, ut bona locorum Piorum fideliter administrentur.
- 6 Fratres tam germani, quam Sobrini omnes vocem habent in actibus Capitularibus.
- Statutum excludens plures fratres à voce in Capitulo, est laudabile.
- 7 Capituli determinationes sunt validæ, etiam si tres tantum Canonici interveniant, dummodo cæteri fuerint legitimè intimati.
- Fallit in rebus arduis, & valde præjudicialibus.
- 8 Voces superflue inventæ in scrutinio vitianur, sed non vitiant determinationem si demptis superfluis remanet major pars vocum.

Doven-